

Banski med - brendiranje

Zdenko Franić, Matija Bučar, Boris Bučar i Davorka Franić

Grupa "Ekološko pčelarstvo Klinac" i Udruga Zrinska gora

e-pošta: franic@klinac.eu Web: www.klinac.eu

Uvod

EU je 1992. godine uredila jedinstveni sustav za registraciju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda s oznakom izvornosti i oznakom zemljopisnog podrijetla kako bi iste zaštitila od narušavanja njihova ugleda, kvalitete i sl. Ujedno, zaštita tih proizvoda pridonosi **stvaranju identiteta i prepoznatljivosti regije ili zemlje** iz koje proizvod potječe.

Znakovi kvalitete Europske unije

Rezultati nedavnog istraživanja, kojeg je provela Uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj Europske komisije - **DG AGRI** pokazuju da proizvodi koji posjeduju jednu od prepoznatljivih EU oznaka kvalitete:

- zajamčeno tradicionalni specijalitet - ZTS (engl.: *Traditional Specialty Guaranteed - TSG*)
- zaštićenu oznaku zemljopisnog porijekla - ZOZP (engl.: *Protected Geographical Indication - PG*) ili
- zaštićenu oznaku izvornosti - ZOI (engl.: *Protected Designation of Origin - PDO*), od kojih je ova posljednja ujedno i najjača oznaka,

na tržištu postižu 2,3 puta veću cijenu u odnosu na sličan standardni proizvod.

EU oznake:

Razlozi zaštite

- gospodarski aspekti

viša cjenovna kategorija, povećavanje dohotka proizvođača, povećavanje prepoznatljivosti, sinergija s turizmom, izvoz ...

- marketinški aspekti i kvaliteta

udruživanje proizvođača oko istoga brenda, proizvodnja većih količina standardizirane kvalitete

- pravni aspekti

zaštita od zlorabe, krvotvorenja i narušavanja ugleda

- potrošački aspekti

jamstvo kvalitete, veća potražnja za autohtonim proizvodima

- kulturni aspekti

njegovanje tradicije i regionalnog identiteta

- ekološki aspekti

zaštita prirodnih uvjeta u regiji, održivi rast i gospodarenje, sinergija s ostalim vidovima ekološke proizvodnje

- socijalni aspekti

sprječavanje odljeva stanovništva, povećavanje dohotka i lokalnog BDP-a

Procedura brendiranja

- povijesni aspekti

tekstovi iz stručnih časopisa i znanstvenih radova u kojima se navodi kvaliteta i reputacija samog proizvoda; medalje, plakete, priznanja, kuharice, jelovnici iz starih vremena

- karakterizacija / specifikacija svojstava

navođenje fizikalno – kemijskih svojstava te organoleptičke, odnosno senzorske karakteristike

- Uzročno posljedična povezanost između

zemljopisnog područja i proizvoda

povezanost posebnih svojstava i kvalitete proizvoda s prirodnim obilježjima određenog zemljopisnog područja (klima, tlo, vjetar, oborine) te ljudskim čimbenicima (*know-how* metode) određenog zemljopisnog područja.

Karakterizacija meda se provodi na:

- Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
- Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada
- Institutu Ruđer Bošković

Preliminarni rezultati:

- natprosječno izražena antioksidacijska svojstva (kestenov i bagremov med) u odnosu na literaturne podatke za med
- velike koncentracije polifenola i flavonoida ("eliksiri mladosti"), neki od njih možda nisu opisani u literaturi

Nositelji projekta

- Grupa "Ekološko pčelarstvo Klinac"
- Udruga Zrinska gora

Potrebno je:

- Karakterizaciju proširiti na ostale vrste meda (livadski, šumski...)
- Načiniti detaljniju statistiku svojstava meda sa šireg područja (nedostaju sredstva)
- Intenzivirati zaštitu kestenovih šuma kao prirodnog resursa i osnove razvoja (brendiranog) pčelarstva na Banovini

**Čuvajmo kestenove šume
Čuvajmo pčela zzzzzuuuujjj !**

Banski med - povijesni podaci

Vežano uz proizvodnju i uporabu meda, prvi dostupni podaci o referiranju na zemljopisno područje Banske krajine, odnosno Banovine, mogu se pronaći u **prepisci iz 1577.** godine između nadvojvode Ernesta Habsburškog i vojnog zapovjednika Ivana Auersperga, a koja se odnosi na podizanje obrambene spremnosti utvrda Petrinjskog kraja.

Dohodak

od gornje i donje hrastovičke utvrde, Klimne gore i Peckog: 1000 vedara vina, 200 kubela pšenice, 200 kubela prosa i zobi te **16 vedara meda (cca 1200 kg).**

Ostali povijeni izvori:

- cistercitske kronike / recepti
- austrijske statistike
- list "Banovac"
- knjiga "50 godina pčelarstva u Petrinji"
- Priznanje (medalja) Milana Krizmana

Umjesto zaključka

- u tijeku je pisanje znanstvenih radova
- u tijeku je niz drugih projekata povezanih s medom i pčelarstvom
- ostvarena sinergija s ruralnim razvojem
- komplementarno ovom projektu već je u tijeku certificirano ekološko pčelarstvo
- dobiveno niz nagrada i priznanja za kvalitetu meda i certifikat kvalitete Hrvatske poljoprivredne agencije "Med iz Lijepe naše"
- sve je ostvareno vlastitim sredstvima, resursima i znanjem